

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ В УКРАЇНІ

Петрашевська Ангеліна Дмитрівна*, доктор економічних наук,
професор кафедри менеджменту, фінансів і бізнес-технологій
Національний університет «Одеська політехніка»

Колонтай Світлана Миколаївна**, кандидат економічних наук,
доцент кафедри публічного управління та
менеджменту природоохоронної діяльності

Плетос Світлана Володимирівна***, старший викладач
кафедри економіки природокористування
Одеський державний екологічний університет
Бондаренко Олексій Олексійович****, магістр
Національний університет «Одеська політехніка»

* ORCID 0000-0002-6199-1499

** ORCID 0000-0001-8699-7320

*** ORCID 0000-0003-1259-7943

**** ORCID 0009-0003-4920-9841

© Петрашевська А.Д., 2024

© Колонтай С.М., 2024

© Плетос С.В., 2024

© Бондаренко О.О., 2024

Стаття отримана редакцією 26.04.2024 р.

The article was received by editorial board on 26.04.2024

Вступ. Логістика є важливим елементом економічної системи будь-якої держави та становить основу у підтримці бізнесу, торгівлі та загального економічного розвитку. Вона сприяє економічному зростанню України, забезпечуючи ефективне управління потоками товарів, послуг, інформації та фінансів від місця виробництва до кінцевого споживача, впливає на розвиток внутрішньої та зовнішньої торгівлі, покращуючи доступність товарів та послуг, знижуючи витрати на доставку та сприяючи конкурентоспроможності українських товарів на міжнародних ринках.

Логістика безпосередньо впливає на бізнес-процеси шляхом оптимізації операційних процедур, зниження витрат на зберігання та транспортування, а також покращення якості обслуговування клієнтів. Вона дозволяє компаніям скоротити час доставки товарів, забезпечити більшу гнучкість у відповіді на зміни попиту на ринку та покращити управління запасами, що в кінцевому результаті підвищує задоволеність клієнтів.

Ефективна логістична система знижує загальні витрати для бізнесу, включаючи витрати на зберігання, упаковку, транспортування та управління запасами. Це дозволяє компаніям знижувати ціни на свої товари та послуги без зменшення прибутковості, сприяючи тим самим більшій конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішньому ринках. Логістика також стимулює інновації та технологічний розвиток, оскільки компанії прагнуть поліпшити ефективність логістичних процесів через автоматизацію, впровадження систем управління ланцюгами поставок та застосування штучного інтелекту для аналізу даних. Ці інновації не тільки покращують оперативну ефективність, але й сприяють розвитку цифрової економіки в Україні. Логістика має фундаментальне значення для економіки України, оскільки вона впливає на бізнес-процеси, загальну ефективність національної економіки, сприяє зниженню витрат, підвищенню конкурентоспроможності та стимулює інноваційний та технологічний розвиток. У світлі глобалізації та зростаючої конкуренції, розвиток логістики стає ще більш важливим для забезпечення стійкості, стабільності та підвищення ефективності української економіки.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Значний внесок у розвиток методології теорії та практики логістичних процесів здійснили вітчизняні та іноземні автори Когут М.В., Гринкевич С.С., Хилюк В.В. [2], Піріашвілі О.Б. [3], Болдирєва Л.М., Сидорова А.К. [4], Райчева Л.І. [5], Мішенін Є.В., Коблянська І.І. [6], Гуржій Н.М. [7], Martin Christopher [8], Hau L. Lee [9], David Simchi-Levi [10]. Водночас, протягом останніх років логістичні процеси привернули особливу увагу і залишаються актуальними та потребують поглибленого вивчення.

Мета статті полягає у аналізі ролі логістики в економічній системі України, її впливу на бізнес-процеси та ефективність національної економіки, а також у висвітленні основних тенденцій розвитку транспортної логістики в Україні.

Основний матеріал і результати. Розвиток логістичних систем в Україні можна розглядати через кілька ключових етапів, кожен з яких мав вирішальне значення для формування сучасної логістичної інфраструктури країни. Цей процес охоплює період від радянських часів до незалежності, включаючи сучасні виклики та ініціативи, спрямовані на модернізацію та інтеграцію в глобальні логістичні процеси.

В радянські часи логістична система України була частиною загальносоюзної інфраструктури, орієнтованої на централізоване планування та розподіл ресурсів. Залізничні та автомобільні шляхи були основними ланками в транспортній системі, причому багато уваги приділялося розвитку залізничного транспорту. Проте, інфраструктура часто розвивалася з акцентом на промислове виробництво та військові потреби, а не на ефективність та гнучкість логістичних послуг.

Здобуття незалежності в 1991 році стало каталізатором для трансформації логістичної системи України. Поява приватного підприємництва та потреба в інтеграції в міжнародні ринки спонукали до розвитку та модернізації логістичних послуг. Проте, процес оновлення інфраструктури та адаптації до ринкових умов виявився складним та тривалим. Логістична галузь України, як важливий компонент економіки країни, зіткнулася з низкою серйозних викликів та проблем. Ці виклики охоплюють широкий спектр питань, від інфраструктурних обмежень до військових конфліктів, які впливають на ефективність та безпеку логістичних операцій.

Останні роки характеризуються активними зусиллями уряду та приватного сектору щодо модернізації логістичної інфраструктури. Важливу роль відіграє цифровізація логістичних процесів, впровадження інноваційних технологій та підходів управління ланцюгами поставок. Україна також активно працює над розвитком транспортних коридорів [1].

Втім, логістичну систему України продовжують турбувати виклики, серед яких – необхідність оновлення застарілої інфраструктури, забезпечення безпеки перевезень у контексті військового конфлікту, а також потреба в подальшій інтеграції з глобальними логістичними мережами.

Сучасний стан логістики в Україні характеризується рядом викликів і можливостей, які впливають на розвиток цієї галузі. Логістичний сектор в Україні охоплює широкий спектр діяльності, включаючи транспортування, складське господарство, управління ланцюгами поставок і багато іншого. У центрі уваги перебуває питання модернізації інфраструктури, впровадження новітніх технологій та адаптація до змінюваних умов ринку.

Інфраструктурний компонент української логістики зазнає значних змін. Велика увага приділяється розвитку автомобільних доріг, модернізації залізничного транспорту та оновленню портової інфраструктури. Однак багато проектів уповільнені через фінансові обмеження та військові дії.

Сектор активно інтегрує новітні технології, включаючи автоматизовані системи управління складами, GPS-моніторинг транспортних засобів та електронні системи митного оформлення. Цифровізація процесів дозволяє збільшити прозорість та ефективність ланцюгів поставок.

Ринок характеризується високим рівнем конкуренції між логістичними операторами, включаючи міжнародні логістичні компанії, та місцевими перевізниками. Значну роль відіграють також поштові та кур'єрські служби, зростання яких сприяє розвитку електронної комерції.

Одним з ключових напрямків розвитку логістики стало збільшення автомобільних перевезень через Польщу. Це стало можливим завдяки відміні дорожніх дозволів для українських вантажівок, що призвело до значного зростання вантажопотоку між Україною та ЄС. Цей крок був сприятливим для українських перевізників, оскільки він спростили процедури перетину кордону та збільшив обсяги транспортування. Проте, ця ситуація викликала опір з боку польських перевізників та профспілок, які висловлювали занепокоєння щодо збільшення конкуренції. Це породило дискусії щодо необхідності регулювання та балансування інтересів між учасниками ринку та стало однією з причин блокування кордону з боку польських перевізників.

Значний вплив на логістичну систему України має і так звана "Чорноморська зернова ініціатива", започаткована з метою забезпечення безперервного експорту українського зерна через морські порти під час військової агресії РФ. Ця ініціатива дозволила відновити та оптимізувати використання українських портів для міжнародних вантажоперевезень, зокрема, через порти Одеса, Чорноморськ та Південний.

Між Україною та ООН за участю Туреччини була укладена угода щодо відновлення експорту зерна 22 липня 2022 р. Показники експорту з серпня 2022 р. по березень 2023 р. за Зерною ініціативою складають 25 мільйонів тонн української сільськогосподарської продукції. Після виходу РФ з Зернової ініціативи та початку системних атак на українські порти та елеватори, у серпні 2023 р. був відкритий Український коридор. За 7 місяців Українським коридором було забезпечено експорт 33,8 мільйонів тонн вантажів, що перевищують показники за часи Зернової ініціативи. Статистика за 2022 та 2023 роки відображає позитивний ефект Зернової Ініціативи та Українського коридору на логістичну галузь. У 2022 році було експортовано мільйони тонн зернових культур, що стало можливим завдяки ефективній координації та співпраці з міжнародними партнерами. У 2023 році цей показник продовжив зростати, демонструючи збільшення обсягів перевезення та відновлення експортного потенціалу України навіть у складних умовах.

В умовах сьогодення набуває особливої важливості військова логістика. Зв'язок між військовою та комерційною логістикою важливий та комплексний, оскільки обидві сфери вимагають ефективного управління ресурсами, щоб досягти своїх цілей. Втім, умови їх застосування суттєво відрізняються, особливо в контексті військових конфліктів. Військова та комерційна логістика мають спільну основу – обидві направлені на ефективне управління ланцюгами поставок, включаючи транспортування, зберігання, управління запасами, і розподіл ресурсів. Ефективність, зниження витрат та оптимізація процесів є ключовими цілями як у комерційній, так і в військовій логістиці. Головною відмінністю є умови, в яких вони діють. Військова логістика працює в умовах підвищеної непередбачуваності та ризиків, де зовнішні чинники (наприклад, атаки на логістичні ланцюги) можуть кардинально змінювати ситуацію. В комерційній логістиці, хоча враховуються ризики, такі як негода чи затримки виробництва, рівень непередбачуваності зазвичай нижчий. В умовах військових конфліктів важливо, щоб військова та комерційна логістика працювали пліч-о-пліч. Доставка гуманітарної допомоги, продуктів харчування та товарів першої необхідності стає критично важливою, адже вона допомагає підтримувати цивільне населення в умовах конфлікту. З іншого боку, ефективне забезпечення військових частин зброєю, боєприпасами та іншим необхідним обладнанням може визначати результати військових операцій. Досвід, набутий військовими логістами, може бути цінним для комерційної логістики в плані розробки стратегій мінімізації ризиків та кризового управління. Навпаки, інновації та технологічні рішення, розроблені у сфері комерційної логістики, можуть знайти застосування в військових умовах для покращення ефективності постачання.

Логістичний сектор України перебуває у стадії активного розвитку та адаптації до змінюваних умов глобального ринку під час воєнних дій у нашій країні. Розвиток інфраструктури, інтеграція новітніх технологій, збільшення міжнародних автомобільних перевезень та вирішення конфліктів із зарубіжними перевізниками є ключовими аспектами, які визначатимуть майбутнє логістики в країні. Успіх у цих напрямках вимагає координації зусиль між урядом, приватним сектором та міжнародними партнерами.

Однією з найбільших перешкод для розвитку логістичної галузі в Україні є старіння та недостатність інфраструктури. Багато автомобільних доріг, залізничних колій та портових об'єктів потребують капітального ремонту та модернізації. Це призводить до збільшення витрат на транспортування, зниження швидкості доставки та підвищення ризиків для вантажів.

Регуляторне середовище в Україні може бути складним для бізнесу через високий рівень бюрократії, постійно змінювані правила та іноді неоднозначне законодавство. Це створює додаткові перепони для логістичних компаній, особливо у сфері митного оформлення та отримання необхідних дозволів.

Військові дії та анексія Криму та інших територій росією суттєво вплинули на логістичні маршрути, безпеку перевезень та міжнародні торговельні відносини. Закриття традиційних транспортних шляхів, блокування доступу до портів Азовського моря та зростання військових загроз призвели до необхідності пошуку альтернативних маршрутів та збільшення витрат на логістику.

Для підвищення ефективності та конкурентоспроможності української логістики необхідна подальша інтеграція з глобальними транспортними та логістичними мережами. Це вимагає адаптації до міжнародних стандартів, поліпшення якості послуг та впровадження сучасних логістичних технологій.

Враховуючи вищесказане, зауважимо, що в Україні для повноцінного впровадження електронного документообігу (ЕДО) на теперішній час існують наступні обмеження:

- наявність електронного цифрового підпису (ЕЦП) усіх учасників;
- відсутність єдиної платформи;
- обов'язкове використання ЕДО для всіх учасників логістичного процесу;
- недосконале законодавство;
- упередженість податкових органів;
- недостатнє матеріально-технічне забезпечення усіх учасників діяльності.

Для подолання цих викликів та проблем необхідна активна участь уряду та приватного сектору. Важливими кроками могли б стати інвестиції в оновлення інфраструктури, спрощення регуляторного середовища, підвищення безпеки та надійності перевезень, а також активне впровадження інновацій та міжнародної співпраці. Такі заходи допоможуть забезпечити сталий розвиток логістичної галузі в Україні, сприяючи економічному зростанню та міжнародній інтеграції країни.

Тенденції розвитку логістичних систем в Україні залежать від ряду факторів, включаючи політичну стабільність, інвестиції в інфраструктуру, а також від успішної інтеграції в міжнародні економічні та транспортні мережі. Активне залучення міжнародного досвіду, впровадження екологічних стандартів, а також розширення співпраці з міжнародними партнерами можуть суттєво підсилити позиції України на світовому логістичному ринку.

Додаткові аспекти та виклики, з якими стикається Україна у сфері логістики, вказують на необхідність швидкої адаптації до нових умов і пошук ефективних рішень для підтримки та розвитку галузі.

У зв'язку з блокуванням морських портів в Одесі воєнною агресією РФ, Україна почала активно розвивати альтернативні маршрути для забезпечення міжнародної торгівлі. Порти Рені та Ізмаїл, розташовані на Дунаї, стали важливими логістичними вузлами, забезпечуючи альтернативний доступ до Чорного моря. Це не тільки сприяло диверсифікації транспортних маршрутів, але й зміцнило транспортну інтеграцію з Європейським Союзом через річкові шляхи.

Відповіддю на логістичні виклики стало також створення та розвиток сухих портів, які слугують як мультимодальні логістичні центри для обробки та перерозподілу контейнерів. Ці сухі порти приймають вантажі, доставлені автотранспортом з морських портів Румунії та Польщі, що дозволяє оптимізувати логістичні ланцюги та знизити витрати на транспортування.

Дискусії щодо переходу на європейський стандарт залізничної колії в Україні актуалізувалися в контексті необхідності збільшення інтеграції з ЄС та покращення транскордонних логістичних операцій. Однак реалізація такого проекту потребує значних інвестицій та можлива лише після завершення військових дій. Втілення цього плану значно підсилить логістичні зв'язки з європейськими країнами, покращивши ефективність та швидкість перевезень.

Треба зазначити, що для підвищення ефективності та надійності логістичної інфраструктури України, залучення інвестицій у будівництво платних доріг відіграє ключову роль. Цей підхід не тільки забезпечить додаткове фінансування для розвитку транспортної інфраструктури, але й покращить якість доріг, сприяючи ефективнішому та безпечнішому руху вантажів. Втім, успіх такого підходу вимагає від держави не тільки гарантій повернення інвестицій, але й відповідних змін у законодавстві, щоб створити сприятливе середовище для інвесторів та забезпечити чіткі правила експлуатації платних доріг.

Визначимо причини, які стримують прискорення розвитку логістичних процесів в Україні:

- по-перше, це відсутність спеціалістів і центрів їх підготовки, а також відсутність базового державного підходу;
- по-друге, складні економічно умови, які склалися у державі в період бойових дій. Як наслідок, скорочення обсягів виробництва та інфляція вповільнюють будь-які інноваційні процеси;
- по-третє, методика внутрішнього госпрозрахунку, яка використовується на практиці, не дає можливості для повної оцінки витрат і результатів діяльності відповідних підрозділів і служб підприємства. Крім того, відсутній комплексний облік витрат, коли їх зростання у транспортно-складському господарстві перебивається ефективністю, досягнутою в інших галузях інфраструктури держави;
- по-четверте, логістичний підхід передбачає кардинальні зміни у структурі підприємства та перехід до його більш гнучкої організаційної структури, а також створення спеціалізованих служб транспортно-складського господарства;

– по-п'яте, недоліки у професійній підготовці кадрів, що негативно впливає та гальмує розвиток логістичних процесів.

Інвестиції в інфраструктуру та успішна інтеграція в міжнародні економічні та транспортні мережі залишаються ключовими факторами, що визначатимуть майбутній розвиток логістичних систем в Україні. Розвиток логістики в країні має велике значення не тільки для економічного зростання, але й для зміцнення міжнародної інтеграції та партнерства.

Висновки. Результати дослідження показали, що тенденції розвитку транспортної логістики в Україні стоїть перед численними викликами, які охоплюють інфраструктурні обмеження, регуляторні бар'єри, вплив військових конфліктів, а також необхідність інтеграції з глобальними логістичними мережами. Втім, ці виклики також відкривають нові можливості для розвитку та вдосконалення галузі. На основі аналізу сучасного стану логістичної системи України можна запропонувати наступні рекомендації:

- потрібно зосередитися на розширенні та оновленні дорожньої мережі, залізниць та портових об'єктів, зокрема через залучення приватних інвестицій та міжнародної фінансової підтримки;
- важливим кроком стане мінімізація бюрократії у логістичному секторі, спрощення процедур митного оформлення та створення більш прозорих умов для бізнесу;
- особливу увагу потрібно приділити підвищенню безпеки транспортних маршрутів, зокрема через розвиток систем моніторингу та впровадження сучасних технологій безпеки;
- застосування новітніх технологій та автоматизованих систем управління, може значно підвищити ефективність логістичних операцій;
- розвиток двосторонніх та багатосторонніх угод з іншими країнами та міжнародними організаціями сприятиме відкриттю нових ринків та зміцненню інтеграції України в світову логістичну систему;
- важливим аспектом стане інтеграція екологічних стандартів і практик в логістичні процеси, спрямованих на зниження вуглецевого сліду та підвищення екологічної стійкості галузі.

Реалізація цих рекомендацій вимагатиме координованих зусиль уряду, приватного сектору та міжнародної спільноти. Стійкий розвиток транспортної логістики може стати важливим каталізатором економічного зростання України та її подальшої інтеграції в глобальну економіку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Новікова І. Основні тренди логістичного ринку в Україні. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/11/18/679908/> (дата звернення: 12.03.2024).
2. Когут М.В., Гринкевич С.С., Хилук В.В. Поняття та значення логістичного потенціалу як чинника розвитку регіону. URL: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2929> (дата звернення: 29.03.2024).
3. Піріашвілі О.Б. Основні напрямки інвестиційної політики на залізничному транспорті в Україні. URL: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2780> (дата звернення: 30.03.2024).
4. Болдирева Л.М., Сидорова А.К. Розвиток управління транспортним забезпеченням за умов євроінтеграції. URL: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2234> (дата звернення: 29.03.2024).
5. Райчева Л.І. Економічні стратегії розвитку та модернізації інфраструктури водного транспорту. URL: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2781> (дата звернення: 30.03.2024).
6. Мішенін Є.В., Коблянська І.І. Логістичний підхід в управлінні сталим підприємством регіону. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/20493144.pdf> (дата звернення: 02.04.2024).
7. Гуржій Н.М. Оцінка логістичного потенціалу підприємства як основа вибору його логістичної стратегії. URL: <http://global-national.in.ua/archive/13-2016/50.pdf> (дата звернення: 02.04.2024).
8. Martin Christopher. Logistics & Supply Chain Management. URL: https://www.ascdegreecollege.ac.in/wp-content/uploads/2020/12/Logistics_and_Supply_Chain_Management.pdf (дата звернення: 02.04.2024).
9. Hau L. Lee. Technological disruption and innovation in last-mile delivery. URL: <https://www.gsb.stanford.edu/sites/default/files/publication-pdf/vcii-publication-technological-disruption-innovation-last-mile-delivery.pdf> (дата звернення: 02.04.2024).
10. David Simchi-Levi. The logic of Logistics. URL: <http://ndl.ethernet.edu.et/bitstream/123456789/58298/1/56%20pdf.pdf> (дата звернення: 02.04.2024).

REFERENCES:

1. Novikova I. Osnovni trendy lohistrychnoho rynku v Ukraini [Main Trends in the Logistics Market in Ukraine]. Available at: <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/11/18/679908/> (accessed on March 12, 2024).
2. Kogut M. V., Hrynkevych S. S., Khylyuk V. V. Ponyattya ta znachennya lohistrychnoho potentsialu yak chynnyka rozvytku rehionu [The Concept and Importance of Logistics Potential as a Factor in Regional Development]. Available at: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2929> (accessed on March 29, 2024).

3. Piria Piriashvili O. B. Osnovni napriamky investytsiinoi polityky na zaliznychnomu transporti v Ukraini [Main Directions of Investment Policy in Railway Transport in Ukraine]. Available at: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2780> (accessed on March 30, 2024)
4. Boldyreva L. M., Sydorova A. K. [Rozvytok upravlinnya transportnym zabezpechennyam za umov yevrointehratsiyi]. Development of Transport Provision Management under European Integration. Available at: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2234> (accessed on March 29, 2024)
5. Raycheva L. I. Ekonomichni stratehiyi rozvytku ta modernizatsiyi infrastruktury vodnoho transportu [Economic Strategies for the Development and Modernization of Water Transport Infrastructure]. Available at: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2781> (accessed on March 30, 2024)
6. Mishenin Ye. V., Koblyanska I. I. Lohistychnyi pidkhid v upravlinni stalym pidpryyemstvom rehionu [Logistic Approach in the Management of a Sustainable Enterprise in the Region]. Available at: <https://core.ac.uk/download/pdf/20493144.pdf> (accessed on April 2, 2024)
7. Hurzhiy N. M. Otsinka lohistychnoho potentsialu pidpryyemstva yak osnova vyboru yoho lohistychnoi stretehii [Assessment of an Enterprise's Logistic Potential as the Basis for Choosing Its Logistic Strategy]. Available at: <http://global-national.in.ua/archive/13-2016/50.pdf> (accessed on April 2, 2024).
8. Martin Christopher. Logistics & Supply Chain Management. Available at: https://www.ascdegreecollege.ac.in/wp-content/uploads/2020/12/Logistics_and_Supply_Chain_Management.pdf (accessed on April 2, 2024).
9. Hau L. Lee. Technological Disruption and Innovation in Last-Mile Delivery. Available at: <https://www.gsb.stanford.edu/sites/default/files/publication-pdf/vcii-publication-technological-disruption-innovation-last-mile-delivery.pdf> (accessed on April 2, 2024).
10. David Simchi-Levi. The Logic of Logistics. Available at: <http://ndl.ethernet.edu.et/bitstream/123456789/58298/1/56%20pdf.pdf> (accessed on April 2, 2024).

УДК 336.771.22:339.17

JEL D81, R41

Петрашевська Ангеліна Дмитрівна, доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту, фінансів і бізнес технологій, Національний університет «Одеська політехніка». **Колонтай Світлана Миколаївна**, кандидат економічних наук, доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності. **Плетос Світлана Володимирівна**, старший викладач кафедри економіки природокористування, Одеський державний екологічний університет. **Бондаренко Олексій Олексійович**, магістр, Національний університет «Одеська політехніка». **Тенденції розвитку транспортної логістики в Україні.**

У статті надається аналіз ключових аспектів логістичної системи України. Зроблений огляд історичного розвитку транспортної логістики країни, простежена її динаміка. Розглянуті виклики та можливості, які впливають на розвиток логістичного сектору. Зроблено акцент на цифровізації цих процесів. Зазначено, що в умовах сьогодення особливої важливості набуває військова логістика. Розглянуто сучасний стан галузі, який характеризується розвитком інфраструктури, інтеграцією новітніх технологій, але стикається з викликами, зумовленими інфраструктурними обмеженнями, регуляторними бар'єрами, впливом військових конфліктів. Зроблено акцент на причинах, які стримують прискорення розвитку логістичних процесів в Україні. Зазначено, що перспективи галузі включають подальшу модернізацію, цифровізацію та інтеграцію з глобальними логістичними мережами, вимагаючи залучення інвестицій та міжнародного співробітництва. У статті наголошується на важливості логістики для економічного зростання та інтеграції України у світову економіку, запропоновані рекомендації щодо подальшого розвитку галузі. Зазначено, що розвиток транспортної логістики може стати важливим каталізатором економічного зростання України.

Ключові слова: логістика, транспорт, логістичні процеси, аналіз, тенденції розвитку.

UDC 336.771.22:339.17

JEL D81, R41

Angelina Petrashevska, Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Management, Finance, and Business Technology, Odesa Polytechnic National University. **Svitlana Kolontai**, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Public Administration and Management of Environmental Protection Activities. **Svitlana Pletos**, senior lecturer of the Department of Environmental Economics, Odesa State Environmental University. **Oleksii Bondarenko**, Master's student, Odesa Polytechnic National University. **Trends in the development of transport logistics in Ukraine.**

The article provides an analysis of the key aspects of Ukraine's logistics system. It reviews the historical development of the country's transportation logistics and traces its dynamics. The challenges and opportunities affecting the development of the logistics sector are discussed. Emphasis is placed on the digitization of these processes. It is noted that, under current conditions, military logistics becomes of particular importance. The contemporary state of the

industry, characterized by infrastructure development, integration of new technologies, yet facing challenges caused by infrastructural limitations, regulatory barriers, and the impact of military conflicts, is examined. Emphasis is made on the reasons that hinder the acceleration of the development of logistic processes in Ukraine. The prospects of the industry include further modernization, digitization, and integration with global logistics networks, requiring the attraction of investments and international cooperation. The article stresses the importance of logistics for economic growth and Ukraine's integration into the global economy, offering recommendations for further development of the sector, specifically: focus on the expansion and modernization of the road network, railways, and port facilities, including through private investments and international financial support; minimizing bureaucracy in the logistics sector, simplifying customs procedures, and creating more transparent conditions for business; special attention should be given to enhancing the security of transport routes, particularly through the development of monitoring systems and the implementation of modern security technologies; the application of cutting-edge technologies and automated management systems can significantly improve the efficiency of logistics operations; the development of bilateral and multilateral agreements with other countries and international organizations will facilitate the opening of new markets and strengthen Ukraine's integration into the global logistics system; an important aspect will be the integration of environmental standards and practices into logistics processes, aimed at reducing the carbon footprint and enhancing the sector's environmental sustainability.

Key words: logistics, transportation, analysis, logistic processes, development trends.